

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalované: **Generální inspekce bezpečnostních sborů**, se sídlem Skokanská 2311/3, Praha 6, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2021, č. j. 9 A 11/2021 – 23,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů **se z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- III. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci kasační stížnost žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) ze dne 29. 6. 2021, č. j. 9 A 11/2021 – 23. Městský soud výrokem I. uvedeného usnesení přiznal žalobci osvobození od soudních poplatků a výrokem II. jeho návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů zamítl.

[2] Městský soud konstatoval, že účastníku řízení lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky dle § 35 odst. 10, věty první před středníkem, soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“): 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) jestliže je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů. Ačkoli žalobce první podmínku pro osvobození od soudního poplatku splňuje, druhý předpoklad již naplněn není. Městský soud v této souvislosti

poukázal na to, že je mu úřední činnosti známo, že i v situaci, kdy je žalobci ustanoven zástupce, on sám formuluje žalobní námitky, pomoc advokáta fakticky nevyužívá a právní zastoupení ustanoveného zástupce má zpravidla toliko formální charakter. Přitom městský soud odkázal na konkrétní případy projednávané před tímto soudem, v nichž žalobce takto jednal. Při zohlednění výše uvedeného a skutečnosti, že z podání žalobce (tj. z žaloby a jejího doplnění) jsou patrné důvody, proč brojí proti rozhodnutí žalované a čeho se domáhá (byť jsou tato podání na samé hranici projednatelnosti), městský soud konstatoval, že ustanovení zástupce žalobci je neúčelné. Z tohoto důvodu tuto žádost žalobce zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti výroku II. usnesení městského soudu kasační stížnost, ve které rovněž požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů. Zástupce dle svého mínění potřebuje z toho důvodu, že žalovaná bude v řízení o kasační stížnosti „operovat“ právními normami a tvrzeními, která nejsou stěžovateli známa.

[4] Co se týče vlastní kasační argumentace, stěžovatel namítá, že městský soud zamítl jeho požadavek na ustanovení zástupce zřejmě pod dojmem „tendenčního výtvoru žalované“ (tím je myšleno její vyjádření k žalobě – pozn. NSS), který demonstruje, jak si policejní složky vykládají svoje heslo „pomáhat a chránit“. Ve zbytku kasační stížnosti stěžovatel uvádí výtky vůči činnosti žalované, zbylých policejních složek a Ministerstvu vnitra.

[5] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost směřuje proti procesnímu usnesení, které se dotýká výlučně stěžovatele, nevyzýval Nejvyšší správní soud žalovanou k vyjádření.

[6] K žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce Nejvyšší správní soud uvádí, že z usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, č. 3271/2015 Sb. NSS (judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz), plyne, že ač je povinné zastoupení stěžovatele bez příslušného právníckého vzdělání advokátem obecně jednou ze základních podmínek řízení o kasační stížnosti, ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. se neuplatní v případech, ve kterých kasační stížnost směřuje proti procesnímu rozhodnutí učiněnému v řízení o žalobě, jež slouží toliko k zajištění podmínek řízení nebo jeho řádného průběhu. Takovým typem rozhodnutí je i nyní napadené usnesení. V projednávané věci tak ani podmínka povinného zastoupení stěžovatele advokátem nemusí být splněna.

[7] Protože však stěžovatel o ustanovení advokáta výslovně požádal, zdejší soud se jeho žádostí zabýval. Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost splňuje předepsané náležitosti, zejména pak z ní je zřejmé - byť je formulována velice stručně - proč stěžovatel napadá usnesení městského soudu. Nejvyššímu správnímu soudu proto nic nebrání v tom, aby o takto formulované kasační stížnosti věcně rozhodl, aniž by stěžovatel v důsledku své neznalosti práva mohl utrpět jakoukoli újmu. K tvrzení stěžovatele, že zástupce potřebuje z toho důvodu, že žalovaná bude v řízení o kasační stížnosti „operovat“ právními normami a tvrzeními, která nejsou stěžovateli známa, lze uvést, že Nejvyšší správní soud nevyzýval žalovanou k vyjádření ke kasační stížnosti a ani ji o probíhajícím řízení neinformoval, neboť je nynější kasační stížností napadené procesní usnesení, které se dotýká výlučně práv stěžovatele; stěžovateli tudíž nehrozilo, že by nemohl v nynějším řízení adekvátně reagovat na argumentaci žalované.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud proto stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítl, neboť ustanovení zástupce z řad advokátů není v posuzovaném případě nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatele ve smyslu § 35 odst. 10 s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku).

[9] Poté Nejvyšší správní soud přistoupil k vlastnímu posouzení kasační stížnosti, v níž stěžovatel napadá výrok II. napadeného usnesení, jímž městský soud zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce. Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Zdejší soud předeseílá, že z § 109 odst. 4, věty před středníkem s. ř. s., a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70), vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí městského soudu. Jinak řečeno, pokud stěžovatel formuloval kasační námitku velmi obecně, obdrží na ni od soudu pouze stručnou odpověď.

[11] Není pravdou, že městský soud zamítl stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce z tohoto důvodu, že se nechal ovlivnit vyjádřením žalované k žalobě. Jak je uvedeno v odstavci [2] shora, městský soud odůvodnil své rozhodnutí toliko s odkazem na to, že stěžovatelova žaloba a její doplnění splňuje veškeré zákonné náležitosti (byť je na samé hranici projednatelnosti) a stěžovatel v jiných řízeních před městským soudem fakticky jednal nadále sám, ačkoli měl ustanoveného zástupce. Na základě těchto okolností městský soud dovedl, že ustanovení zástupce není nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatele. Proti těmto nosným důvodům rozhodnutí městského soudu však stěžovatel nic výslovně nenamítá. Z vyjádření žalované k žalobě městský soud nevycházel, jak stěžovatel mylně uvádí v kasační stížnosti, neboť se v napadeném usnesení nezabýval meritem věci, ale pouze zkoumal, zda jsou kumulativně splněny podmínky pro ustanovení zástupce dle § 35 odst. 10, věty první před středníkem s. ř. s., aby mohl o této žádosti rozhodnout.

[12] Jelikož kasační stížnost není důvodná, Nejvyšší správní soud ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítl (výrok II. tohoto rozsudku).

[13] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona). Pokud jde o žalovanou, té v daném řízení žádné náklady nemohly vzniknout, neboť řízení o kasační stížnosti se týkalo výlučně procesních práv stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto o jejích nákladech řízení nerozhodoval (výrok III. tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. listopadu 2021

JUDr. Tomáš Rychlý

3 As 306/2021

předseda senátu